

Методика проведення гурткової роботи

НЕ 1.1. Мета, завдання та вимоги до організації гурткової роботи з предмета.

НЕ 1.2. Складання календарно-тематичного плану за програмою гуртка

НЕ 1.3. Форми проведення занять гуртка

Яка відмінність між гуртковими заняттями і уроками в школі?

щодо мети

змісту

контингенту учасників

добровільного вибору видів занять

змісту діяльності

контролю

приміщення

Як виявити учнів, які бажали б
займатися у гуртку?

Позаурочна робота – важливий компонент навчального процесу, що відбувається за взаємодії розуму, волі, емоцій учнів і вимагає чіткої організації.

Позаурочна робота — форма організації учнів для виконання після уроків обов'язкових, пов'язаних з вивченням курсу навчального предмета, практичних робіт за індивідуальними і груповими завданнями вчителя.

Закон України Про позашкільну освіту (2019)

Стаття 5. Структуру позашкільної освіти становлять:

-гуртки, секції, клуби, культурно-освітні, спортивно-оздоровчі, науково-пошукові об'єднання на базі закладів загальної середньої освіти міжшкільних навчально-виробничих комбінатів, закладів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої; клуби та об'єднання за місцем проживання...

- мистецький, який забезпечує набуття здобувачами спеціальних мистецьких виконавських компетентностей у процесі активної мистецької діяльності;
- гуманітарний, який забезпечує розвиток здібностей, обдарувань, практичних навичок вихованців, учнів і слухачів, оволодіння знаннями з основ наук соціально-гуманітарного циклу.

Гурткова робота в загальноосвітніх навчальних закладах є частиною освітнього процесу. Це один із найефективніших шляхів розвитку творчо спрямованої особистості

Гурток (секція, клуб, творче об'єднання)

– основна форма реалізації змісту позашкільної освіти і виховання учнів як у процесі вивчення окремого навчального предмета чи їх сукупності, так і різноманітних інтегрованих курсів у межах навчальних програм;

– це специфічна спільність дітей та учнівської молоді, яка ґрунтується насамперед на добровільності, спільності інтересів, спрямованості на певний вид навчальної та практичної діяльності; середовище, де забезпечуються умови інтелектуального, духовного і фізичного розвитку дітей, реалізація їхнього творчого потенціалу

Гуртки, групи та інші творчі об'єднання класифікуються за трьома рівнями:

- *початковий рівень* – діяльність спрямована на загальний розвиток учнів, виявлення їхніх здібностей та обдарувань, прищеплення інтересу до творчої діяльності;
- *основний рівень* – розвивають інтереси учнів, дають їм знання, практичні вміння та навички, задовольняють потреби у професійній орієнтації;
- *вищий рівень* - творчі об'єднання за інтересами для здібних і обдарованих учнів.

Мета гурткової роботи:

- створення умов для творчого, інтелектуального, духовного та фізичного розвитку дітей та учнівської молоді у вільний від навчання час;
- розширення і поглиблення знань;
- розвиток пізнавальних інтересів і творчих здібностей;
- формування практичних умінь і навичок.

Основні завдання гурткової роботи (залежно від профілю):

- Національно-патріотичне виховання громадянина України, патріота своєї Батьківщини; виховання поваги до народних традицій, поваги до Конституції, прав, свобод громадянина.
- Розвиток особистості, формування ціннісної свідомості (шанобливе ставлення до родини, природи, власного здоров'я), соціального досвіду.
- Пошук та підтримка здібних, талановитих вихованців.
- Організація дозвілля.
- Профілактика бездоглядності, правопорушень.
- Розвиток дослідництва, пошукової роботи.
- Ознайомлення з визначними досягненнями в галузі (мистецтво, наука, техніка, спорт, ремесла, комп'ютерні технології тощо).

Модель організації роботи гуртка

- Визначення напряму діяльності гуртка, його ролі, основної мети і задач. Ознайомлення з посадовими обов'язками. Ознайомлення з методичними рекомендаціями щодо організації роботи гуртка
- Складання навчальної програми гуртка (не пізніше ніж за 10 днів до початку його роботи). Узгодження програми з директором, методистом, її затвердження.
- Комплектування груп(и). Оформлення кабінету. Підготовка необхідних матеріалів для занять.
- Складання календарно-тематичного плану роботи гуртка на семестр (навчальний рік).
- Складання розкладу занять гуртка (кожної групи).
- Оформлення журналу обліку роботи гуртка. Заповнення журналу гуртка на початку заняття і по закінченні.
- Проведення вступного заняття, вступного інструктажу з техніки безпеки.
- Складання конспектів занять та їх проведення Організація самоврядування в гуртку (вибори старости, його заступника, розподіл обов'язків між вихованцями). Проведення батьківських зборів.
- Участь у методичних заходах закладу, проведення відкритих занять для педагогів і батьків. Відвідування занять інших керівників гуртків.
- Організація масових заходів з гуртківцями (екскурсійна, концертна, спортивно-масова, виставкова діяльність і т. д.).
- Участь у районних, міських, всеукраїнських заходах (конкурси, змагання, огляди, акції, виставки і т.д.).

Робота гуртка планується відповідно до
типових навчальних програм,
затверджених МОНУ та «адаптованих»,
що затверджуються відповідними
місцевими органами виконавчої влади.

ЗАВДАННЯ КЕРІВНИКА ГУРТКА

- Організація різноманітної творчої та суспільно значущої діяльності вихованців у гуртку, створення умов для успішного самоствердження кожного вихованця в суспільно корисній діяльності.
- Збереження контингенту вихованців упродовж терміну навчання.
- Стимулювання та підтримка творчого розвитку обдарованих дітей.
- Здійснення індивідуальної педагогічної підтримки вихованців.
- Організація педагогічного супроводу учня в навчанні за індивідуальною освітньою траєкторією.
- Забезпечення педагогічно обґрунтованого вибору форм, засобів і методів навчання та виховання учнів.
- Організація допрофільної підготовки учнів, сприяння формуванню в них стійких професійних інтересів.
- Організація участі вихованців у фестивалях, творчих конкурсах, проектній, науково-дослідницькій діяльності.

ФУНКЦІЇ ПЕДАГОГА:

- **Організаційна**
- **Дослідно-діагностична**
- **Аналітична**
- **Прогностично-проектна**
- **Навчально-виховна**
- **Корекційна**
- **Профілактична**
- **Інформаційна**
- **Представницька**
- **Координаційна**
- **Захисна**

Завдання календарно-тематичного планування:

- визначення місця кожної теми в річному курсі й місце кожного заняття в темі;
- визначення взаємозв'язку між окремими заняттями , темами річного курсу;
- організація раціональної роботи й озброєння вихованців системою знань, умінь, навичок із предмета.

Календарно-тематичний план (програма гуртка) передбачає такі розділи:

- титульний лист;
- вступна частина;
- програмне й навчально-методичне забезпечення навчального плану;
- основні вміння й навички, які повинні бути сформовані у вихованців по закінченню курсу;
- тематичне планування навчального предмета.

Структурні елементи заняття

1. Тема

2. Мета , завдання.

3. Хід заняття:

- короткий зміст й час теоретичної частини заняття;
- завдання (зміст), етапи виконання й час практичної частини заняття;
- підбиття підсумків заняття - прийоми роботи з дітьми й час.

4. Засоби навчання - наглядні й роздаткові матеріали, інструменти й матеріали для виконання практичної роботи, література.

5. Прогнозовані результати заняття.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під методами навчання розуміють систему дій педагога з організації навчально-пізнавальної та предметно-творчої діяльності дітей, що спрямована на літературний (мистецькій, технічний, технологічний) розвиток учнів.

- **словесні методи**: проблемний виклад матеріалу (старшим учням), розповідь, бесіда, читання, переказ;
- **практичні методи** відносяться вправи (дослідницькі, конструктивні, творчі, порівняння, аналізу, завдання-сходінки), моделювання (створення схеми, моделі (плану) прочитаного), робота над проектом, буктрейлером, навчальна гра тощо;
- **наочні методи** відносяться розглядання малюнків, картин, спостереження, перегляд фільмів, прослуховування аудіоматеріалів.

Засвоєння нового матеріалу гуртківцям під час занять відбувається різноманітними способами: вступна бесіда, цікава розповідь, демонстрація (відео, слайди, моделі, прийоми і способи діяльності), читання, виконання практичних вправ, екскурсії в музеї, походи до театру, картинної галереї, схематизація, малюнок, мандрівка світами, ігротека, скарбниця слів, мозковий штурм “Флюгер ідей”, дослідження, пошук, застосування іграшки, виробів і т.д.

**«Літературні епохи: від античності до
сьогодення»**

«Стилi й напрями у світовiй лiтературi»,

**«Основні етапи розвитку світового
літературного процесу»**

«Основи віршування»

**«Погляди людей з полотен видатних
художників»**

**Методика роботи гуртка на початку
навчального року відрізняється від тієї,
яку застосовують в кінці року**

- мотивуємо-зацікавлюємо/дивуємо/ “плекаємо”;
- мотивуємо-спонукаємо до дослідницько-пошукової роботи, самостійної творчої (оригінальної, з фантазією) самореалізації;
- мотивуємо-організовуємо колективну творчу діяльність.

Які форми роботи повинні передбачатися з гуртківцями?

- бесіди / цікаві розповіді;
- практичні заняття: **активні форми роботи** (індивідуальні, групові, парні, комбіновані).
- екскурсії на сайт митця, в музей, на виставку (книжкову, декоративно-прикладного мистецтва, картинну галерею тощо);
- підсумкові заняття по темі;
- виставка робіт (захист проектів, досліджень, розробок)...

В кінці семестру може виконуватись колективна робота (підготовка до свята, створення подарунків, плакатів, колективних панно, виставка тощо).

Позакласна та позаурочна робота передбачає впровадження різноманітних форм і видів діяльності школярів на занятті.

Форми проведення занять гуртка

- Зустріч
 - Дослідження
 - Бесіда
 - Гра
 - Мистецька палітра
 - Поетичний салон
 - Круглий стіл
- Порівняльний аналіз
 - Спостереження
 - Семінар
 - Творча майстерня
 - Майстер-клас
 - Моделювання
 - Екскурсія
 - та інші

Використання нових стратегій та методик:

**постерів, буктрейлерів, реклам,
завдань-квестів,**

навчальних відеофільмів

**(«Розбійник долею він був і лицар у
душі!»)**

методу ситуативних вправ

гри «Філологічний Олімп»

**характеристики образів-персонажів:
індивідуальна, порівняльна, групова**

ВИДИ РОБОТИ НА ЗАНЯТТІ

асоціативний диктант; вправа «Карусель»; вправи «Капелюхи», «Психоемоційна парасолька»; «Чарівний олівець»; релаксаційні хвилинки; моделювання карти психологічних проблем героїв творів; «Гарячий стілець» (психологічна методика в проекції); розробка досліджень, реклам і проектів за творчістю авторів; аналіз текстів; вправи «квітка щастя»; «клумба успіхів»; «листи-хвилювання»;

“Парнас” – з віршування

Навчально-тематичний план літературного гуртка

№	Назва теми	Кількість годин		
		Теорія	Практика	Всього
1.	Вступ. Що таке поезія? Поетичні жанри.	1	1	2
2.	«Ну що б, здавалося, слова...» Призначення поета і поезії.	1	1	2
3.	Зображувально-виражальні засоби поетичної мови.	3	3	6
4.	Системи віршування.	1	1	2
5.	Віршові розміри.	2	4	6
6.	Рима. «Мандрівка за натхненням».	2	4	6
7.	Поезія і штампи.	1	1	2
8.	Стили мовлення.	1	1	2
9.	Поезія і живопис.	1	1	2
10.	Музика в поезії. Моя поетична творчість.	1	1	2
11.	Презентація творчого проекту – поетичного альманаху.		2	2
	Разом	14	20	34

CULTURE IS THE BODY

THE THEATRE WRITINGS OF
TADASHI
SUZUKI TRANSLATED BY KAMERON STEELE

Методика акторського навчання

Тадаші Сузукі - спрямування
внутрішньої енергії на вироблення
важливих акторських якостей

- подолання власних вад та втрата власних якостей актора;
- постановка дихання та руху: винайдення рівноваги дихання й сили тяжіння; переважання значення тіла актора над текстом твору; робота з ногами; контроль та координація рухів тіла за допомогою цілеспрямованої думки;
- передача емоційного стану через рухи голови та міміку, через звуки та ритм;
- збереження балансу та ритму тіла під час руху

<http://www.theatreolympics2016.pl/en/guest/s/tadashi-suzuki>

<https://urok-ua.com/prohrama-literaturnoho-hurtka/>

Тема 9: Поезія і живопис. (2 години)

- **Теорія:** Роль живопису в поетичній творчості. Натхнення, навіяне спогляданням.
- **Практичні роботи:** Розгляд репродукцій. Написання «живописних» віршів.

Тема 10: Музика в поезії. Моя поетична творчість. (2 години)

- **Теорія:** Роль музичних творів у віршуванні. Настрій.
- **Практичні роботи:** Прослуховування музики. Накладення віршів на музику. Відбір творів для друку в альманасі.

ПРАКТИЧНА РОБОТА

- Визначте ідею створення літературного гуртка, його назву.
- Складіть календарно-тематичний план роботи гуртка на семестр.
- Складіть план одного з занять гуртка.